

Austevoll kommune

Handlingsplan mot vald og overgrep

AUSTEVOLL KOMMUNE 2022-2026

*«Vald i nære relasjonar er eit offentleg
ansvar, og må ikkje bli definert som eit
privat anliggande»*

Innhold

Handlingsplan	3
Målsetting:	4
I arbeidet skal vi ta omsyn til FNs berekraftsmål	4
Handlingsplan mot vald og overgrep si prioritering av FNs berekraftsmål er:	4
Vedlegg	8

Handlingsplan

Austevoll kommunestyre vedtok den 18. juni 2019 sak 062/19 at det skal utarbeidast ein handlingsplan mot vald og overgrep.

Bakgrunn

Kvifor eigen handlingsplan mot vald i nære relasjoner?

Nasjonale myndigheter har stort fokus på temaet vald i nære relasjoner og legg vekt på at *kommunale eller interkommunale handlingsplaner mot vald i nære relasjoner skal bidra til at kommunane har fokus på vald og overgrep og at berørte får eit tilrettelagt og heilskapleg tilbod.*

Vald i nære relasjoner er av betydeleg omfang og utgjer eit alvorleg folkehelse- og samfunnsproblem. Ikkje berre er det eit kriminalitetsproblem, men det påverkar samfunnet på mange arenaer. Verdas helseorganisasjon (WHO) definerer omfanget av vald, seksuelle overgrep og omsorgssvikt i dag så omfattande at dei definerer det som eit folkehelseproblem. Å vekse opp med vald eller leve med vald som voksen, kan gje alvorlege helsemessige og sosiale konsekvensar for den einskilde. Vald i nære relasjoner er eit offentleg ansvar, og må ikkje bli definert som ei privat sak.

Denne handlingsplanen er Austevoll kommune sitt verktøy for å bidra til å ta dette ansvaret. Det er ein føresetnad at det over tid vert arbeidd målretta og systematisk for å nå dei målsettingar som er skrive i planen. Handlingsplanen har både barn, unge, voksne og eldre som målgruppe. Ved eit spesielt fokus ønsker kommunen å hindre at barn blir eksponert for vald i nære relasjoner og at dei vert teken i vare på ein tydeleg måte, og vise at me har nulltoleranse for at barn skal bli offer.

**I følgje kommunehelsetenestelova §3-3a skal kommunen ha særleg merksemد retta mot at pasientar og brukarar kan vere utsette for, eller kan stå i fare for å bli utsett for vald eller seksuelle overgrep.
Kommunen skal legge til rette for at helse og omsorgstenesta blir i stand til å førebyggje, avdekke og avverge vald og seksuelle overgrep.**

**Barnelova §30 tredje ledd peikar på at barnet ikkje må bli utsett for vald eller på anna måte bli behandla slik at den fysiske eller psykiske helsa utsett for skade eller fare. Dette gjeld òg når valden brukast som ledd i oppsedinga av barnet.
Bruk av vald og skremmande eller plagsam framferd eller annan omsynslaus åtferd overfor barnet er forbode.**

Målsetting:

Austevoll kommune skal ha tenester som førebygger, avdekker og følgjer opp dei som er utsett for vald i nære relasjonar.

Innbyggjarane i Austevoll skal ha enkel tilgang på informasjon om hjelpeapparat ved vald i nære relasjonar. Barn og sårbare menneske som ikkje sjølv kan seie i frå om behov for hjelp, skal i størst mogleg grad fangast opp av våre tenester.

I arbeidet skal vi ta omsyn til FNs berekraftsmål

Handlingsplan mot vald og overgrep si prioritering av FNs berekraftsmål er:

Mål 3 tek sikte på å sikre god helse og fremje livskvalitet for alle, uansett alder. Her vil førebyggande arbeid innan somatisk helse og arbeid for å auke levealder vere viktig, slik at alle kan leve friske og sunne liv.

Mål 10 tek sikte på å redusere ulikskap i- og mellom land, og samtidig utjamne sosiale forskjellar. Dette mellom anna ved å fremje sosial, økonomisk og politisk inkludering utan omsyn til alder, kjønn, rase, etnisitet, nasjonalitet, religion eller økonomisk og annan status.

Mål 11 tek sikte på å gjøre byar, tettstadar og bumiljø inkluderande, trygge, motstandsdyktige og berekraftige. Her vil helse, tryggleik, infrastruktur og klima vere viktige faktorar.

Mål 16 - Fremme fredelege og inkluderande samfunn for å sikre bærekraftig utvikling, sørge for tilgang til rettsvern for alle, og bygge vælfungerande, ansvarlege og inkluderande institusjonar på alle nivå.

Mål 1: Førebygging og tidleg innsats

Vi gjer det ved å:

- ▶ Gjere handlingsplanen godt kjent blant innbyggjarar
- ▶ Spreie informasjon og kunnskap om kva vald er og forskjellelege formar for vald
- ▶ Styrke bevisstheit om eigne grenser, tryggleik og rettar
- ▶ Auke kompetanse om samtykke
- ▶ Styrke ferdigheter innan konfliktløysing og alternativ til vald
- ▶ Styrke vernet om sårbare grupper og redusere sosiale risikofaktorar for vald
- ▶ Styrke arbeid med kulturell forståing og vald relatert til ære, negativ sosial kontroll og kjønnslemlesting
- ▶ Spreie god informasjon om hjelpeinstansar og tiltak

Mål 2: Alle tilsette skal arbeide mot vald og overgrep

Vi gjer det ved at tilsette i Austevoll kommune:

- ▶ Skal ha opplæring om vald og overgrep, og rutinane skal vere kjend for alle tilsette
- ▶ Kjenner til at nokre grupper er særleg utsette for vald, og ha særleg merksemd i møte med desse
- ▶ Kjenne til handlingsplikta si, og vere trygge på når og korleis dei skal melde frå om mistanke om vald
- ▶ At det førebyggjande arbeid i kommunen skal vere kunnskapsbasert
- ▶ Det førebyggjande arbeidet i kommunen skal styrkast og synleggjerast i kommunen sitt overordna arbeid
- ▶ Kommunen skal innføre TryggEst som verktøy

Våge å sjå, tørre å spørje og mot til å handle

Mål 3: Lett å ta kontakt ved bekymring om vald og kort veg til handling

Vi gjer det ved å:

- ▶ Kommunen skal ha gode og lett tilgjengelege kanalar for å ta i mot bekymringsmeldingar frå tilsette, publikum og valdsutsette
- ▶ Dei som melder bekymring om vald skal møtast med respekt, omsorg og profesjonalitet
- ▶ Det skal vere rutinar i kommunen for å sikre fagleg, god og rask handsaming av bekymringsmeldingar.
- ▶ Kommunen skal ha godt samarbeid med andre instansar som til dømes lokalt politi og spesialisthelsetenasta

Mål 4: God oppfølging av valdsutsette

Vi gjer det ved at:

- ▶ Valdsutsette personar skal møtast med respekt, omsorg og høg fagleg kunnskap
- ▶ Tenester for valdsutsette skal vere godt kjent, og ha god tilgjengelelse. Lavterskelttilbod er viktig
- ▶ Tenester i kommunen som har tilbod til valdsutsette personar skal arbeide kunnskapsbasert, tverrfagleg og i tråd med god fagleg praksis
- ▶ Kommunen skal vere oppdatert om andre hjelpe- og behandlingstilbod som finnast og gjere desse kjent for befolkninga
- ▶ Det skal vere godt samarbeid med andre instansar som politi, krisesenter med meir
- ▶ Kommunen skal ha eit krisesentertilbod for alle
- ▶ Kommunen skal ha eit tverrfagleg team med personar med høg kompetanse som kan rådgje tenestene

Mål 5: Tilbod til dei som utøvar vald

Vi gjer det ved å:

- ▶ Personar som utøvar vald eller står i fare for dette skal kunne vende seg til kommunen for hjelp
- ▶ Desse skal møtast med respekt, omsorg, høg fagleg kunnskap og utan fordommar
- ▶ Kommunen skal samarbeide med andre instansar om gode tenester til denne gruppa
- ▶ Kommunen skal ha fokus på heilskapleg oppfølging av utsette familiar og arbeid mot andre faktorar som kan vere ei belastning som aukar faren for vald

Vald og sedelighetssaker frå Politiet i Austevoll:

- 2020: 12 saker
- 2021(fram til oktober): 16 saker

Oppfølging og evaluering av handlingsplanen

Handlingsplanen inngår i kommunen sitt overordna planverk under samfunnsdelen, og er eit praktisk styringsreiskap og verktøy for Austevoll kommune i arbeidet mot vald.

Planen skal rullerast kvart 4. år.

Vedlegg

I desse vedlegga kan du lese meir om:

- Del 1
 - Mål for handlingsplanen: Korleis dei forskjellige kommunale tenestene skal arbeide mot vald
- Del 2
 - Kommunale instansar
 - Andre hjelpeinstansar
 - Fagdel

